

Τῶν οὐρανῶν τὰς ἀψίδας φωστῆρες τοσοῦτοι κοσμοῦσι
καὶ διαλάμπουσιν ἄρα, ἐκχύνοντες φῶς εἰς αἰθέρας,
ὅσοι αὐτὸν διεδέχθησαν μάρτυρες ἅγιοι, θεῖοι;
αἷμα ἐχύθη πολύτιμον, ἄπειρον, τίμιον αἷμα,
καὶ ἀνεβλάστησε δένδρον ζωῆς καὶ λυτρώσεως θέρους.

Κόραι ἄγναι, ὦ παρθένοι, ὑμεῖς τοῦ Ὑψίστου νυμφίαι,
τὴν εὐγενῆ καὶ ἀδραν̄ σας καρδίαν ὅποιος συνεῖχε
καὶ κατεκράτει ἐνθέου ἀγάπης διάπυρος ζῆλος,
ὥστ' ἐπιλήσμονες γένους καὶ φύσεως, ἔρθητε τόσαι
εἰς μαρτυρίου ἀνέφικτα ὕψη, εἰς χώραν Ἀγγέλων!
Πρὸ τῆς σεπτῆς σας, ὦ μάρτυρες, μνήμης τὰ γόνατα κλίνω
κ' ἐν θαυμασμῷ καὶ ἀγάπῃ δοξάζει ὑμᾶς ἡ ψυχὴ μου.

Ἔτη παρήλθον, καὶ τέλος αἰθῆρ διαυγῆς ἐξαπλοῦται.
Λῦρα ζεφύρου διώκει κηλίδας νεφῶν ἀπαισίων,
ὅπως φωτίσῃ τὸ φῶς Ἀληθείας ἐν ὅλῃ τῇ λόμφει.
Ἐκ κατακόμβης καὶ κρύπτῃς ἐξήχθη σταυρὸς ζωηφόρος,
ποιητικῆς ἐμπνευσμένης κινύρας θεσπέσιον ἄσμα
Ἱεραρχῶν ἱερῶν, θεοπνεύστων, ὁ ἅγιος ὕμνος,
ὅπως Καισάρων κοσμήσῃ τὸ στέμμα καὶ ἐμβλημα θεῖον
εἰς τοὺς θνητοὺς καταστῇ, ἀτιμώσεως ὄργανον τέως.

Δ. ΒΡΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΑ ΟΣΤΡΕΙΑ.

Οὐδόλως δυσχερὲς ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν
τοσοῦτον συνεχῶς γενομένην ἐρώτησιν ταύ-
την· «Διατί τὰ ὄστρεια κατὰ τοὺς τελευ-
ταίους τούτους χρόνους κατέστησαν το-
σοῦτον σπάνια καὶ ἀκριβά;» Τὰ ὄστρεια
εἶναι ἀκριβά, διότι εἰσὶ σπάνια, εἰσὶ δὲ
σπάνια, διότι τὰς μὲν φυσικὰς αὐτῶν θέ-
σεις ἐπαισθητῶς ἀπεγύμνωσαν, καὶ πολ-
λαχοῦ μάλιστα ἐντελῶς ἠφάνισαν, τὰ δὲ
τεχνητὰ ὀστρακοτροφεία δὲν δύνανται νὰ
ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς καθ' ἐκάστην αὐξά-
νουσας αἰτήσεις τοῦ κοινοῦ. Παρατηρήθη
ὅτι τὸ ὄστρειον εἶναι γονιμώτατον, παρά-
γον κατ' ἔτος ἑκατοντάδας χιλιάδων, ἢ,
κατὰ τὴν γνώμην φυσικῶν τινῶν, χιλιά-
δας νέων, καὶ ὅτι δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν

προῖον ἀνεξάντλητον καὶ ἥμισυ δαπανη-
ρὸν τοῦ προσφιλοῦς τούτου ἐδωδίου. Ὅση
τῷ ὄντι καὶ ἂν ἦναι ἡ εἰς τὴν ἀγορὰν
ἐρχομένη ποσότης, δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ νὰ
κορέσῃ τὴν ὄρεξιν τοῦ κοινοῦ, ὅπερ, μὴ
βλέπον πόσον δυσχερὲς εἶναι νὰ προμη-
θευθῇ αὐτὰ, φαίνεται μᾶλλον ἐπὶ μᾶλ-
λον ἁπλοστον. Ἐνθὺ τὰ καλὰ ὄστρεια εἰς
τὰ περίφημα καπηλεῖα τοῦ Λονδίνου καὶ
ἄλλων πόλεων πωλοῦνται 3 σελίνια του-
τέστι 3 φράγκα καὶ 75 ἑκατοστὰ ἡ δω-
δεκάς, οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ τὰ
θέλωσιν! Οἱ σιδηρόδρομοι διέσπειραν παν-
ταχοῦ τὸ εὐχυμον μαλάκιον, ἔθνη δὲ εἰς
τὰ ἐνδότερα τῶν ἡπείρων εὐρισκόμενα,
καὶ ἐπὶ ζωῆς των μὴ ἰδόντα τὴν θάλασ-
σαν, δύνανται σήμερον νὰ κρίνωσι περὶ
τῆς πολυτίμου φύσεως τῶν θησαυρῶν, τοὺς
ὁποίους ἡ θάλασσα αὕτη περικλείει ἐκ τῶν
αὐξανουσῶν τιμῶν τῶν κογχυλίων καὶ
ἄλλων προϊόντων αὐτῆς.

Εὐτυχῶς οὐδεμία θανάσιμος ἐπήρεια ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ὀστρείου, ὥστε δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὴν σπάνιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀληθῆ αἰτίαν. Εἶναι πλάνη τὸ πιστεύειν ὅτι, ἐπειδὴ ζῶν τι πολλαπλασιάζεται κατὰ χιλιάδας — καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν γαδοειδῶν εἶναι βεβαίως ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου — δὲν δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσιν ἢ καὶ νὰ καταστραφῶσι. Πρὸ τινων ἐτῶν ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀττακέως (σαλαμοῦ) ἦτο προφανής, καὶ ἡ Ἀγγλία μόλις ἀπέφυγε τὴν δυστυχίαν ταύτην διὰ συνετοῦ νόμου. Προϊόντος τοῦ χρόνου ἴσως τὰ ἰχθυοτροφεῖα τοῦ ὀνίσκου ἐν Νέα Γῇ ξηρανθῶσι. Καὶ αὐταὶ αἱ φάλαιναί εἰσιν ἦτον ἀφθονοὶ ἢ πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ εἰς τὰς ἀπεράντους θαλάσσας τοῦ μεσημβρινοῦ ἡμισφαιρίου, ὅπως εἰς τὰ ψυχρότερα μέρη τῆς Γροιλανδίας.

Πάντα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῆς κακῆς ἡμῶν οἰκονομίας καὶ λαιμαργίας. Τὰ περὶ τὴν Ἰρλανδίαν φυσικὰ ὀστρεοτροφεῖα ἀπεγυμνώθησαν τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο. Διὰ τί; Διότι, ὡς κοινῶς λέγεται, τὰ « ἐσάρωσαν. » Ὡς πρὸς τὰ λαμπρὰ ἰχθυοτροφεῖα τῆς *Tralee* καὶ τὰ τοσοῦτον γόνιμα τῆς *Carlingford*, ἀπὸ ἑτους εἰς ἑτος ἡλίευσαν αὐτὰ τοιοῦτῳ τρόπῳ, ὃ δὲ πολλαπλασιασμὸς τοῦ ζώου τοσοῦτον ἐταράχθη, ὥστε προϊόντος τοῦ χρόνου ἐξηντλήθησαν. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ κοινὴ τύχη ὅλων τῶν ἰχθυοτροφείων, ὥστε τὰ ὀστρεοτροφεῖα τῆς Ἰρλανδίας, ἅτινα ἔδιδον συνήθως 7,000 λίρας στερλίνας κατ' ἑτος, δὲν ἐπιφέρουσιν ἤδη 7,000 σελινίων. Ἀπαντα τὰ φυσικὰ ἰχθυοτροφεῖα τῆς Γαλλίας ἐξηντλήθησαν βαθμηδὸν διὰ τῆς ὑπερβολικῆς χρήσεως τῶν δικτύων. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ *Argachon*, ἐνθα ἡ φρόνησις διέπει τὴν ἄγραν, οἱ ἄλιεῖς διὰ τοῦ δικτύου ἐφόνευσαν ἐν μιᾷ στιγμῇ τὴν ὥραιαν καὶ καλὴν ὄρνιν τὴν γεννῶσαν τὰ χρυσὰ ὠά.

Εἵπομεν ὅτι ὅσον παραγωγὸν καὶ ἂν ᾖ ζῶν τι, εἶναι δυνατὴ ἡ ἐξαφάνισις τοῦ εἶδους αὐτοῦ. Τὰ ἄλλοτε παραγωγὰ

ἰχθυοτροφεῖα τὰ παρὰ τὸ στόμιον τῆς *Forth*, παρὰ τὸ Ἐδιμβούργον, προσφέρονται τρανὸν παράδειγμα τοῦ κακοῦ τοῦ προξενηθέντος διὰ καταχρηστικῆς ἀλιείας. Εἰς τὰς τῆς Ἀρκτοῦ Νέας Ἀθήνας, πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν περιωνύμους διὰ τὰ ὀστρεοτροφεῖα ὡς διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὰς περικλεεῖς ἄνδρας, τὰ ὀστρεῖα καὶ οἱ δεκάποδες αὐτοὶ (εἶδος ὀστρακοδέρματος) ἐδύναντο νὰ ἀγορασθῶσι πρὸς 4 σελίνιον τὰ 120. Σήμερον πωλοῦσι τὰ αὐτὰ κατὰ ποσότητας εἰς ἐμπόρους, ἐξερχομένους τοῦ πλοίου, εἰς τὴν εὐτελεῖ τιμὴν τοῦ 4 σελινίου τὴν δωδεκάδα! Οἱ ἔμποροι πληρόνουσιν ἤδη εὐκόλως τὴν χιλιάδα τῶν ὀστρείων τῆς ἐκβολῆς τοῦ *Forth* 5 λίρας στερλίνας καὶ ἔτι πλέον, προαφαιροῦσι δὲ τὸ δικαίωμα αὐτῶν διὰ τὴν μεταπώλησιν.

Ἡ ἀγορὰ τοῦ Ἐδιμβούργου κατεκλύσθη ποτε, ὡς εἰπεῖν, ὑπὸ ὀστρείων, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε οἱ ἄλιεῖς τοῦ *New-Haven* (λιμένος τῶν ὀστρείων τοῦ Ἐδιμβούργου), οἱ ἐνοικιάσαντες παρὰ τῆς δημοarchίας καὶ τοῦ δουκὸς *Bucleugh* τὰ ἀπέραντα φυσικὰ ὀστρεοτροφεῖα τῆς ἐκβολῆς τοῦ *Forth* εἰς τιμὴν πράγματι φαντασιώδη, ἤρχισαν νὰ πωλῶσιν ὀστρεα πρὸς σποράν εἰς ἀνθρώπους σκοποῦντας νὰ ἐφοδιάσωσι τὰ ὀστρεοτροφεῖα τῆς μεσογείου· αἱ δὲ πωλήσεις αὗται, προστιθέμεναι εἰς τὰς ἀείποτε αὐξανόμενας εὐκολίας τῆς μεταφορᾶς εἰς τὰς πολυανθρώπους πόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἤρχισαν μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπηρεάζωσι τὰς τιμὰς· τὸ δὲ ὀστρεῖον, τὸ ἄλλοτε τοσοῦτον ἀφθονον εἰς Ἐδιμβούργον, κατέστη λίαν ἀκριβὸν καὶ σπάνιον καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Τοιαῦτα γεγονότα δυνάμεθα νὰ διηγηθῶμεν διὰ πολλὰ ἄλλα φυσικὰ ὀστρεοτροφεῖα. Οἱ οἰκονομολόγοι διίσχυρίζονται ἤδη ὅτι τὰ ἀπέραντα ὀστρεοτροφεῖα τὰ νέον πλοῦτον παρέχοντα εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἀμερικῆς ἀλιεύονται ὑπερμέτρως, ὅτι δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου θὰ καταστῶσιν, ὡς τὰ λοιπὰ, ἐντελῶς στεῖρα· τοσοῦτον μεγάλοι

εἶσιν αἱ ποσότητες, ἃς παρήγαγον τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη.

Ἡ προταθείσα μέθοδος πρὸς πλήρωσιν ἐκ νέου τῶν ὀστρακοτροφείων καὶ ἐκπτώσιν τῶν τιμῶν τῶν κογχυλίων εἶναι ἡ καλλιέργεια. Ἐνήργησαν (κατὰ θεωρίαν ἰδίως) διάφορους καλλιεργείας κατὰ τὰ ἑπτὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ πολλάι ἑταίριαι ὀστρεοτροφείας ὀργανίσθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἀποτελεσματικῶς. Εἶναι βέβαιον ἐντούτοις ὅτι ἀκόμη καὶ κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους ἡ ὀστρεοτροφία καὶ ἰχθυοτροφία ἐζησκοῦντο ἀμφοτέρω, καὶ τοῦτο λίαν πιθανῶς ἔνεκεν τῶν αὐτῶν αἰτίων, ἅτινα κατέστησαν τοῦ συρμοῦ τὰς τέχνας ταύτας κατὰ τὰ δέκα ταῦτα ἢ δώδεκα τελευταῖα ἔτη, τουτέστιν ἔνεκεν τῆς ἀνεπαρκείας τῶν φυσικῶν παραγωγῶν ἀπέναντι τῶν καθημερινῶν αἰτήσεων. Διάσημος ἐραστὴς τῶν ὀστρείων τῆς μεμακρυσμένης ταύτης ἐποχῆς ἔκαμνε συνήθως τοιαύτην κατανάλωσιν αὐτῶν, ὥστε αὐτὸς μόνος προϊόντος τοῦ χρόνου ἐξήντησε τὰ γονιμώτερα ὀστρεοτροφεία· ὁ κοιλιόδουλος οὗτος πρεσβύτης ἐκαλεῖτο Βιτέλιος, δὲν ἦτο δὲ ὁ μόνος ἐραστὴς τῶν ὀστρείων κατὰ τὴν ἐποχὴν του· ἀνέγνωμεν ὅτι ἐπὶ πλακοῦντος ἐξ ὀστρείων χρησιμεύσαντος δια τινὰς λαϊμάργους τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἐχρειάσθη διὰ μόνον τὸ δοῦν ἄρωμα ὁ χυλὸς πέντε χιλιάδων ὀστρείων τῆς λίμνης *Lucrin*, μὴ ἀναφερομένων τῶν ἐκ βρετανικῶν ὀστρείων στρωμάτων, ἐξ ὧν ἐσωτερικῶς ἐκοσμεῖτο!

Ἡ καλλιέργεια τῶν ὀστρείων, ἣν θεωροῦσιν ἤδη ὡς μόνην θεραπείαν τῆς ἐλαττώσεως τῶν τροφῶν μας, ἐδοθηθή ἰδίως ἐκ τινῶν περιστάσεων ἀναφερομένων ἐν τῇ φυσικῇ ἱστορίᾳ τῶν μαλακίων, καὶ ἐγένετο ἀντικείμενον σπουδαίων παρατηρήσεων, περὶ ὧν θὰ εἰπώμεν ὀλίγα.

Περὶ ὀστρείων, ὡς καὶ περὶ πλείστων ἄλλων κατοίκων τῆς θαλάσσης (ἰδίως περὶ ἀττακέως καὶ ἀρίγκας) πολλὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ ἐλέχθησαν, περιττὸν δὲ νὰ ὑπο-

μνήσωμεν ὅτι μετὰ τῶν ἀντιλεγόντων δὲν εὐρίσκοντο δύο συμφωνοῦντες περὶ παντὸς ἀφωρῶντος τὴν γέννησιν τοῦ ὀστρείου, τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ ἢ τοὺς νόμους τοὺς διέποντας τὸν ἀποσπερματισμὸν καὶ τὴν πτῶσιν τοῦ νέου ὀστράκου. Ἐντούτοις ἐκ μόνης τῆς ζωογόνου καὶ εὐνοϊκῆς πτώσεως τοῦ νέου μαλακίου ἐξαρτᾶται ἡ αἰσία αὐξήσεως τοῦ ὀστρείου. Φυσιολόγοι τινὲς διίσχυρίζονται ὅτι τὸ ὀστρεῖον εἶναι ζῶον ἐρμαφρόδιτον, ἢ μᾶλλον, τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ εὐρίσκονται ἐν τῷ αὐτῷ μαλακίῳ. Ἄλλοι ἐντούτοις βεβαιοῦσιν ὅτι ἕκαστον τούτων κατοικεῖ εἰς ἰδίον ὀστρακον, καὶ ὅτι ἡ συνουσία τελεῖται παρὰ τοῖς ὀστρείοις ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀττακέωσι καὶ ταῖς ἀρίγκαις. Ὁ ἐνασχολούμενος εἰς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τοῦ ὀστρείου δέον νὰ προφυλάττηται ἀπὸ κρίσεων ἀπολύτων· ἔχομεν ἀνάγκην πολλὰ νὰ μάθωμεν ἀφορῶντα τὴν παραγωγὴν καὶ τὰ ἥθη αὐτῶν γενικῶς. Ὅ,τι ἤθελέ τις εἶπῃ περὶ τῆς τεραστίας δυνάμεως τῆς παραγωγῆς τῶν ὀστρείων καὶ ἄλλων ἐναλίων ζῶων, χρήζει μεγάλης ἐρεύνης πρὶν ἢ γίνῃ παραδεκτὴν. Τί ἐνδιαφέρει ἐὰν ζῶον τι ἦναι γόνιμον, ἀφοῦ τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραγόμενα δὲν παρουσιάζονται ποτὲ εἰς τὴν ἀγορὰν ὡς τρόφιμοι οὐσίαι;

Οὐδόλως πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς θαυμασίας παραγωγικῆς δυνάμεως τοῦ ὀστρείου, ὅπως τόσων ἄλλων ὁμογενῶν αὐτοῦ· διότι ἀναρίθμηται χιλιάδες τῶν σπορῶν των χάνονται, μὴ εὐρίσκουσαι εὐνοϊκὰς περιστάσεις διὰ νὰ ἀναπτυχθῶσιν. Ἐὰν τὸ νεογέννητον ὀστρεῖον δὲν εὖρη ταχέως ὡς ἄσυλον κατάλληλον ὄρμον, ἐνθα νὰ δύνῃται νὰ ζῇ ἡσυχῶς, ἢ μέλλουσα αὕτη τροφή τοῦ κοινοῦ χάνεται· διότι σπουδαία στιγμή τῆς ὑπάρξεως καὶ αὐξήσεως αὐτοῦ εἶναι ἐκείνη, ὅταν τὸ νέον, σχεδὸν ἅμα τῇ πτῶσει αὐτοῦ ἐκ τοῦ μητρικοῦ ὀστράκου, πέσῃ ἐπὶ πυθμένος χαλικώδους ἢ κεκαλυμμένου ὑπὸ ὀστράκων, οὐδέποτε δὲ ἐπὶ κοίτης ἰλυώδους, δυνα-

μένης δι' ἀπλῆς προσβολῆς νὰ ἀποπνίξῃ τὸ μαλάκιον κατὰ τὴν ἐμβρυακὴν αὐτοῦ ἡλικίαν. Ἐδαφος βραχυῶδες μετὰ πετρῶν εἶναι ὁ παράδεισος τῶν νεαρῶν ὀστρείων· εἶναι ὁ πρῶτιστος ἔρος τῆς ἀφθόνου παραγωγῆς αὐτῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ διάφοροι τρόποι τεχνητῆς καλλιέργειας ἀνεπτύχθησαν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ.

Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὀστρείου δὲν εἶναι τοσοῦτον ταχεῖα, ὡς κατ' ἀρχὰς νομίζομεν. Πρέπει νὰ ἀφελῇ τοὐλάχιστον τέσσαρα ἔτη, ἵνα ρθᾷ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς παραγωγῆς. Ὡς δείγμα τῆς αὐξήσεως αὐτῶν ὠρίσθη ὅτι εἰς ἐμβρυώδη κατάστασιν μέδιμνος ἐκ 36 λιτρῶν περιέχει σχεδὸν 25 χιλιάδας νέων· τὸ δεύτερον ἔτος μέδιμνος περιείχε τὸ πέμπτον μόνον μέρος, τὸ δὲ τρίτον ἔτος τὸ αὐτὸ μέτρον περιείχε μόνον δύο χιλιάδας. Τότε τὰ ὀστρεία καλοῦνται «ἀγοραῖα.» Τὸ τέταρτον ἔτος, ὅτε τὸ σπέρμα ἀνεπτύχθη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὠριμάσαντος μαλακίου, ὠρίσθη ὅτι μέδιμνος περιείχε μόνον 12 — 16 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Ἐδημοσίευσαν πρὸ πολλοῦ ἐκθέσεις ἐνθαρρυντικωτάτας περὶ τῶν μεγάλων κερδῶν τῶν ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ ὀστρείου. Ἀναφέρουσιν αὐτὰ συνεχῶς, ὅπως δείξωσιν ὅτι ἡ ὀστρεοτροφία εἶναι μεγάλη ὁδὸς πλούτου, ἣν ἕκαστος δύναται κατὰ βούλησιν νὰ ἀκολουθήσῃ. Ἀλλὰ τοιαῦται ἐκθέσεις κακὸν μόνον προξενοῦσι, διότι δὲν ὑπάρχει μέσον νὰ κερδήσῃ τις χρήματα διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὀστρείων, χωρὶς νὰ καταθέσῃ κεφάλαιον κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον μέγα, χωρὶς κατὰ συνέπειαν νὰ διατρέξῃ μεγάλους κινδύνους.

Ἐκ τῶν κάλλιον διευθυνομένων ὀστρεοτροφείων ἐν Ἀγγλίᾳ εἶναι ἡ ἐταιρία τοῦ *Whitstable*, συνένωσις συνεργατῶν, ἥτις ἐν γένει ὑπῆρξε λίαν ἐπικερδῆς. Οἱ κάτοχοι τῶν ὀστρεοτροφείων τοῦ *Whitstable* εἰσὶ πάντες ἐργατικοὶ καὶ φιλόπονοι, κερδαίοντες κατ' ἔτος περίπου 100 λίρας στερλίνας δι' ἐργασίας ὀλίγων ὥρων καθ' ἑκάστην. Ἐργασία εἶναι τὸ σύμβολον αὐτῶν

διότι βεβαιοῦσιν ὅτι οὐδὲν κέρδος προέρχεται ἐκ τῆς ὀστρεοτροφίας ἄνευ νοήμονος καὶ διηνεκοῦς ἐργασίας. Τινὲς φαντάζονται ὅτι ὅπως κάμωσι τεχνητὸν ὀστρεοτροφεῖον, ἀρκεῖ νὰ εὕρωσι κατάλληλον μέρος ἐντὸς τοῦ ὕδατος, νὰ διασπείρωσιν εἰς τὸν πυθμένα χιλιάδας τινὰς ὀστρέων, καὶ νὰ ἀφῇσωσιν αὐτὰ νὰ προσκολληθῶσι μέχρις οὗ καταστῶσιν ἱκανὰ πρὸς παραγωγὴν. Τὰ ὀστρεία οὕτω τεθειμένα ἐπὶ τοῦ πυθμένος οὐδέποτε καθίστανται καλὰ πρὸς παραγωγὴν· ἀπεναντίας ἢ ἀποπνίγονται ὑπὸ τῆς ἐπισωρευμένης ἱλύος, ἢ καταβιβρώσκονται ὑπὸ πολυχρίθμων ἐχθρῶν. Οἱ ἐλεύθεροι ἄλιεῖς τοῦ *Whitstable* δὲν ἀνύψωσαν τὴν ἐταιρίαν αὐτῶν εἰς τὸν σημερινὸν βαθμὸν διὰ μεθόδων τοσοῦτον ἀμφιβόλων. Διέτρεχον καθ' ἑκάστην ἐπιμελῶς πάντα τὰ μέρη τοῦ ὀστρεοτροφείου των. Διορθοῦνσι τοὺς πυθμένας, ἐλευθερόνουσιν αὐτοὺς τῶν νεαρῶν ὀστρείων, ἀπομακρύνουσι τὰ ἀσθενῆ ἀπὸ τὰ καλῶς ἔχοντα.

Ἡ ἐταιρία κατέχει μέγα καὶ πολύτιμον εἰσόδημα ὀστρείων, εἶναι δὲ οὕτω διωργανισμένη ἢ καλλιέργεια καὶ πώλησις, ὥστε οὐδέποτε ἐξάγουσιν ὀστρεῖον, ἐὰν μὴ τοῦτο δύναται νὰ ἀπολαύσῃ μεγαλύτεραν τιμὴν, τὰ δὲ προϊόντα τοῦ *Whitstable* εἰσὶ, ὡς γνωστὸν, τὰ ἀκριβώτερα τῆς ἀγορᾶς. Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἕκαστον μέρος τῶν ἀπεράντων ὀστρεοτροφείων τοῦ *Whitstable* ἐξετάζεται, καὶ φροντίζουν ἰδίως νὰ ἀλιεύωσι πρὸς πώλησιν μόνον τὰ ἐτοιμοθάνατα. Κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, τὰ περίφημα ταῦτα ὀστρεοτροφεῖα δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐμπόρων τοῦ Λονδίνου καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐὰν ἐπεριποιούντο καὶ ἐκαλλιέργουν τὰ μεγάλα ὀστρεοτροφεῖα τῆς ἐκβολῆς τοῦ *Forth* ὡς τὰ τοῦ *Whitstable*, θὰ ἦσαν σήμερον τὰ γονιμώτερα τῆς Εὐρώπης.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ ὀστρεοτροφία κατέστη ἀληθὲς πάθος. Οἱ Παρίσιοι μόνον δύνανται

νὰ καταναλώσῃσι πάντα τὰ ὀστρεία τῶν γαλλικῶν ἀκτῶν τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ. Δύο τοποθεσίαι ἐν Γαλλίᾳ ἀναφέρονται ὡς ἄξιαι λόγου πρὸς ὀστρεοτροφίαν· ἡ δεξαμενὴ τοῦ *Arcachon* καὶ αἱ ἀκταὶ τῆς νήσου τοῦ βασιλέως (*Ré*). Ὡς προείπομεν οἱ παραγωγικοὶ πυθμένες τῆς *Arcachon* ὑπῆρξαν ἐν ἀρχῇ ἡ ἔδρα πολυτιμωτάτων φυσικῶν ὀστρεοτροφείων, ἅτινα ἀλιευθέντα δι' ἄλλης μεθόδου κατέστησαν στεῖρα, μόνον δὲ χάρις εἰς τὴν τεχνικὴν καλλιέργειαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ καθηγητοῦ *Coste* ἀνέλαβον τὸ 1859.

Τὰ ὀστρεία τῆς *Arachon* δὲν εἶναι παχέα· πωλοῦνται ἅμα σχεδὸν ἀρχίσουν ν' ἀναπτύσσωνται, καὶ μεταφέρονται εἰς τὸ πρὸς πάχυνσιν περίφραγμα τῆς Μαρέννης, ἐνθα τὰ περίφημα πράσινα ὀστρεία ἐξάγονται εἰς κατάλληλον ἐποχὴν. Φροντίζουσι πολὺ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, τὸ δὲ μέσον τὸ μεταδιδόμενον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν χρονολογεῖται πρὸ δύο ἢ τριῶν αἰώνων. Τηροῦσιν ἀκριβεῖς νόμους κατὰ τὰς διαφόρους ἐργασίας, εἰς ἃς ὑποβάλλουσι τὰ ὀστρεία ταῦτα, ὥπως τὰ παχύνωσι καὶ πρασινίσωσιν. Αἱ δεξαμεναί, ἐν αἷς τὰ θέτουσι, δὲν ἔχουσι περιορισμένας διαστάσεις· εἶναι γενικῶς 40 — 60 μέτρων μήκους καὶ πλάτους, τὸ δὲ μέσον αὐτῶν βάθος εἶναι μέχρι 30 ἑκατοστῶν, μετὰ ὀχετῶν διπλασίου βάθους εἰς τινα μέρη τῆς δεξαμενῆς, ὥπως καταστήσῃσι τὴν θερμοκρασίαν ὁμοιομερῆ, καὶ διοχετεύωσι τὸ ὕδωρ ὅταν θέλωσιν, ὡς τοῦτο συμβαίνει ἐνίοτε ὅταν καταστήσῃσι τὴν δεξαμενὴν ξηράν. Τὰ πρὸς πάχυνσιν περιφράγματα τῆς Μαρέννης ἀπέδειξαν τι ἐφαρμοζόμενον γενικῶς εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν ὑδάτων, τουτέστι ὅσον ὀλιγώτερα ὀστρεία ὑπάρχουσιν ἐν τῇ δεξαμενῇ τοσοῦτον παχύνονται ταχύτερον, ἢ δὲ τροφή εἶναι τοσοῦτον ἀφθονωτέρα ὅσον ὀλιγώτερα εἶναι τὰ τρεφόμενα.

Τὸ πράσινον χρῶμα παράγεται διὰ φυσικῆς τινος οὐσίας, ἣν διασπείρουσιν ἐν-

τὸς τῶν περιφραγμάτων τῆς Μαρέννης κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας τοῦ φθινοπώρου.

Περιγραφή τῶν μέσων τῆς ὀστρεοτροφίας ἐν Γαλλίᾳ θὰ ᾔητον ἀτελὲς ἄνευ βραχείας ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐκτελουμένων ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Βασιλικῆς νήσου, ἐνθα 20,000 τετραγωνικὰ ἑκατοστόμετρα εἰσὶν ἀφιερωμένα εἰς περιφράγματα δι' ἀνάπτυξιν, ἅτινα κατ' ἀρχὰς ἐπληρώθησαν διὰ νέων ὑπὸ τῶν κυμάτων μετακομισθέντων καὶ προσερχομένων ἐκ τινων φυσικῶν ὀστρεοτροφείων.

Ἐν Ἀμερικῇ ἔδωκαν εἰς τὸ ὀστρεῖον μεγάλην σπουδαιότητα. Ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ ἐκτεταμένου ἐκείνου κράτους εὐρίσκονται ἐκτεταμένα φυσικὰ ὀστρεοτροφεία, τῇ βοήθειᾳ δὲ τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν ἀτμοπλοίων τὰ ὀστρεία χρησιμεύουσιν ὡς τροφή καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μάλλον μεμακρισμένας χώρας καὶ χωρία τοῦ Κράτους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμπόρων τῶν ὀστρείων εἶναι μέγας ἐν Λονδίνῳ, καὶ ἐν τούτοις παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τῆς Νέας Ὑόρκης εἶναι ὡς εἰς πρὸς δέκα. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ πόλει τὸ τρώγειν ὀστρεία φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ μόνη σχεδὸν τοῦ βίου ἐνασχόλησις, τοσοῦτον εὐρίσκονται ἄτομα παραδιδόμενα εἰς τὴν γαστρονομικὴν ταύτην ἡδονήν. Ἡ συνήθεια ἐν Ἀμερικῇ εἶναι νὰ ψήνωσι τὰ ὀστρεία, μεταχειρίζονται δὲ πρὸς τοῦτο διάφορα μαγειρικὰ μέσα. Δὲν ὑπάρχει ἄξιον λόγου καπηλεῖον ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ προσφέρῃ ἐντὸς ὀλίγων τῆς ὥρας λεπτῶν ὀστρεία παρεσκευασμένα κατὰ εἴκοσι διαφόρους τρόπους. Ἡ μεγάλη ἐν Ἀμερικῇ ἀγορὰ τῶν ὀστρείων εἶναι ἡ νῆσος Βαλτιμάρη. Ὑπάρχουσιν ἐκεῖ οἰκίαι, ἐν αἷς ἀποθηκεύουσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος 360,000 σχεδὸν ἑκατοστόλιτρα ὀστρείων. Ἰκανὸν ποσὸν τῶν διατηρουμένων τούτων ὀστρείων στέλλεται εἰς ὅλα τὰ Κράτη, εἰς τοὺς λειμῶνας τοῦ *Far-west*, εἰς τὰς πόλεις τοῦ Νέου Μεξικοῦ, εἰς τὰ στρατιωτικὰ δάση τῆς μεγάλης ἀμερικανικῆς ἐρήμου, εἰς τὰ

έστιατώρια τοῦ *Hopolata* καὶ εἰς τὰ πανδοχεῖα τῶν ζητούντων χρυσὸν εἰς τὰ Βραχώδη Ὅρη. Ἀφ' ἑτέρου νωπὰ ὀστρεῖα τυλισσόμενα μετὰ πάγου ἀποστέλλονται εἰς μεγάλας ἀποστάσεις. Οἱ ἄλιεῖς τῶν ὀστρείων τῆς Μαρυλάνδης ἐπασχολοῦσι ἐξακόσια πλοῖα περίπου 23 τόνων ἑκαστον, ἐκτὸς 2 χιλιάδων μικρῶν λέμβων. Ὁ στολίσκος οὗτος περιλαμβάνει 7,000 ἄτομα, ἐὰν δὲ προστεθῶσι καὶ οἱ βοηθοῦντες εἰς τὴν μεταφορὰν, θὰ εὗρεθῇ ὅτι οἱ ἐπασχολούμενοι εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν ὀστρείων εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἀνέρχονται εἰς δέκα χιλιάδας τοῦλάχιστον, κατέχοντας πάντας ἐπικερδῆ θέσιν.

Ὅταν προϊόντος τοῦ χρόνου ἐννοήσωσι κάλλιον τὴν ἰχθυοτροφίαν, ἡ τροφή τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀστρείων θὰ

ῥῆναι ἀναμφιβόλως πολὺ ἀφθονωτέρα καὶ κανονικωτέρα ἢ σήμερον. Μίαν ἡμέραν τῷ ὄντι ἡ ἀγορὰ βρίθκει εἰδους τινὸς ἰχθύος, τὴν δ' ἐπαύριον τὸ εἶδος τοῦτο ἐκλείπει ἐντελῶς.

Διάφοροι ἀπόπειραι λυσιτελέσονται ἐγένοντο ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὰ τελευταῖα τούτη ἔτη, ἀφορῶσαι τὴν ὀστρεοτροφίαν· ἀλλ' ὅπως τὸ κοινὸν ἴδῃ πραγματικὴν παραγωγικὴν ἐπαύξησιν, αἱ ἀπόπειραι αὗται πρέπει νὰ ἐκταθῶσι σπουδαίως, ἀναμφιβόλως δ' ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ κατορθώσωσι τοῦτο εὐλόγως σήμερον, ὅτε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παραδεδεγμένων μέσων θεωρῆται ἐπιτυχές.

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Σ. ΣΤΑΗΣ.

ΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΙΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ ΕΝ ΑΓΚΥΡΑ ΚΑΙ ΚΕΣΚΙΝ.

ΑΓΚΥΡΑ.

Όνομα χωρίων	Κάτοικοι ἐν ἔτει 1873.	Κάτοικοι τῷ 1875.	Οἱ ἐκ πεί- νης ἀπο- θανόντες	Διασπα- ρέντες.	Ζεύγη βο- ῶν ὑπάρ- χοντα τῷ 1873.	Βόες ἀ- πομείναν- τες τῷ 1875 Ζεύγη.	Πρόβατα τῷ 1873	Πρόβατα τῷ 1875
Γιαζίχαν	4350	780	400	470	450	32	5000	600
Χασάν-Δεδε	420	230	430	60	70	5	600	0
Ἀγάλη	4400	540	400	460	80	4	6000	0
Γιούβα	300	460	100	40	20	2	2000	200
Χουλοῦ	500	350	420	30	80	23	3500	300
Παζαρζικ	650	300	250	400	402	32	4000	40
Μαχμάτλυ Ζήρ	450	300	80	70	65	26	3000	0
» Βάλα	250	450	60	40	50	40	4000	0
Οὐλάς	80	50	20	40	48	2	800	50
Καραγιάλη	800	400	300	400	75	15	3000	0
Κυρίκ	400	200	440	60	50	5	4800	0
Μαχμουδλοῦ	350	450	450	50	50	6	2500	0
Χατζή Βαλή	200	80	80	40	20	3	500	0